

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 06 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośno do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz nettoowy jednorazopłatowy na I kol. 1 mk. 20 fenigów, na II i III kol. 35 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Receptyw nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańska Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

O książki dla ludu.

Glód książki polskiego chłopca wskazuje właśnie, że na tej drodze należy rozwinąć energiczną pracę, zaspakajającą chęć czytania przez dostarczanie książek dobrych i pożytecznych. Istnieje w tym kierunku wydatna praca, nie od dzisiaj rozpoczęta, ale jeszcze w mroku niewoli zrodzona, wysiłkiem wielkim energii i woli karmiona bez względu na zyski materialne.

Kolportaż książek wydawnictw polskich nie może wytrzymać konkurencji kolportażu literatury „nalewkowskiej”, która tysiącami wędruje pod strzechy. Żydowskim wydawcom nie chodzi zupełnie o cel ideowy, jedynie widzą handel książkami, który im daje grube zyski. Ponieważ wszelka sensacja jest lepem, na który idzie zarówno więcej i mniej ukształcony czytelnik, wydawnictwa żydowskich firm są przeważnie bezmyślnymi opowieściami, pozbawionymi zdrowej podstawy, opisami kryminalnych zbrodni, lub romansami najnieprawdopodobniejszymi. Pismo warszawskie mówiąc o deprawacji szerzonej przez wydawnictwa żydowskie przytacza wyjątki z „Sennika”, wydawanego przez Księgarnię Popularną przy ulicy Świętokrzyskiej 34. Na 78 i 74 str. owego „dzieła” znajdują się „wskazania lekarskie” następujące:

Na rost (odętość żołądka i nog u dzieci ze złych pokarmów) służy wałkowanie dziecka na dyszlu od woza.

Jeżeli kto chory w krzyżu (t. j. przełamania w tył) to osoba, która mierzy, siada na ziemi ze zgiętymi kolanami, a chory siada u jej nóg w tejże samej pozycji (obrócony do niej tyłem).

Wtedy rękoma swemi bierze ona chorego za ręce na krzyż złożone, a ciągnąc takowe w tył „kolanami swemi grzbiet mu napycha, dopóki w krzyżu nie trzaśnie” (f).

Zabobny jeszcze nasz lud, a wierzący drukowanemu słowu, utwierdza się w swem zaoafaniu, czytając tego rodzaju „wskazania lekarskie”. Trudno istotnie przypuścić, aby w wieku dwudziestym można było szerzyć bezkarnie tak szkodliwą ciemnotę.

W dobie obecnej tak ważnej w historii rozwoju ludowego, baczność uwagę zwracać należy na lekturę wsi polskiej.

Tworzenie bibliotek ludowych po wsiach, wypożyczalni książek dla ludu w miastach i miasteczkach z dobrem książek kształcących umysł i uszlachetniających duszę, jest pilną i wdzięczną pracą. Walka zaś z demoralizacją i ogłupieniem ludu, świętym obowiązkiem każdego z nas.

Dowiadujemy się, iż w sprawie nominacji p. Jana Kucharzewskiego na premiera ministrów od państw centralnych przyszło już zatwierdzenie. Wczoraj po południu odbyła się

dłuższa konferencja, w której uczestniczył prezes ministrów, p. Kucharzewski, oraz konwent seniorów stronnictw aktywistycznych. Przedmiotem narad była kwestja utworzenia gabinetu, oraz stanowiska, jakie zająć mają delegaci stronnictw, udający się do Niemiec, Austrii i Węgier.

Kandydaci na ministrów.

O osobach, wymienionych w kołach politycznych, jako kandydatów do objęcia stanowisk ministerjalnych zanotować należy następujących:

P. Kucharzewski zająć się ma sprawami zagranicznymi. Wojciech hr. Rostworowski zostałby w takim razie dyrektorem ministerjalnym departamentu spraw politycznych.

Ministerjum skarbu: Mówią bardzo wiele o zastępcy prezydenta miasta, p. Piórzce Drzewieckim, jako ministrze i p. Michalskim, dyrektorze banku krajowego we Lwowie, jako wice-ministrze. W razie odmowy ze strony pierwszego, p. Michalski objąłby stanowisko ministra.

Największe wahania go do osób trwają w wyborze kierownika ministerjum oświaty. Mówiono o prof. Józefie Kowalskim, d-rze Józefie Brudzińskim i p. Zarzeckim. Ostatnio wysunięto na plan pierwszy jako ministra oświaty p. Ponikowskiego (cieśzącego się sympatją nauczycielstwa) zaś wice-ministrem zostałby z racji swego stanowiska w departamencie oświecenia—dr. J. Brudziński.

Kierownictwo ministerjum sprawiedliwości miał już objąć prof. Anc. W ciągu niedzieli ubiegłej wysunięto na pierwsze miejsce prof. Alfonsa Parczewskiego; notują też nazwisko obecnego dyrektora departamentu p. Bukowieckiego.

Przy departamencie spraw wewnętrznych wymieniano nazwisko burmistrza Chmielewskiego; podobno kandydatura ta odpada.

Przy handlu i przemyśle utrzymuje się stale nazwisko dyr. Tow. przemysłowców p. Andrzeja Wierzbickiego. Mówią tu również o p. Drzewieckim, pierwszym burmistrzu.

Rolnictwo—b. wiceprezes centralnego Tow. rolniczego p. Wieniawski. Nazwisko to powtarza się uporczywie. Apropozycja: Wysuwa się nazwisko Henryka hr. Potockiego.

Dział wojskowy — Wymieniają p. Rozwadowskiego.

Oczywiście, są to kandydatury przypuszczalne, zaś nazwiska zmieniają się z każdą niemal godziną. Listę ostateczną przedstawi dopiero Rada Regencyjnej premier.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.
BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 20 listopada:

Zachodni plac boju.
Front nast. tronu ks. Ruprechtu Bawarskiego.

Walka armatnia we Flandrii wzmogła się znacznje wczoraj popołudniu od lasu Houthoulet do Zandvoorde i

utrzymała się również w ciągu nocy z niezminiejszą gwałtownością. Silny ogień niszczący skierowano na teren bojowy pod Poehkapelle i Paschendale.

Również w Artois po obu stronach Scarpe pod Bullecourt i Queant ożywiła się działalność bojowa. Nieprzyjacielskie oddziały wywiadowcze odrzucone w walce zbliska.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Na północ od Soissons na wschodnim brzegu Mozy ogień w porównaniu z dniami poprzednimi był znacznie spotęgowany. Po nim nastąpiło natarcie bataljonu francuskiego na las Chaume; z wielkimi stratami zostało ono odparte, przyczem nieprzyjacielowi zabrano jenców. Nasz ogień niszczący rozbił nieprzyjaciela, w jego pozycjach wyjęciowych, wielokrotnie sztykującego się pod wieczór do ponowienia natarcia.

Przedświadczenia naszych oddziałów na północ i na wschód pod Verdun uwięzione były powodzeniem.

Wschodni plac boju.
Żadnych większych operacji bojowych nie było.

Front macedoński.
Na zachodnim brzegu Wardaru bułgarskie oddziały atakujące wtrącają do rowów francuskich i wzięły jenców.

Włoski teren walk:
Silne kontrataki włosów, podjęte przeciwko zdobytym przez nas stanowiskom na północnym stoku Monte Tomba, doprowadziły wczoraj do zaciepłych walk.

Ogień artylerji naszej i karabinów maszynowych czynił spustoszenia w szeregach nacierającego gęstmi masami nieprzyjaciela. Piechota odrzuciła go do jego stanowisk wyjęciowych. Silny ogień trwa w tym odcinku.

Nad dolną Piave nic nowego.
Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.
WIEN. (R. W. T.) Urzędowo donoszą 20 listopada:

Front włoski.
W górach między Brentą i Piawą toczy się zaciepka walka na północnych stokach Monte Tomba. Wszystkie próby włosów podejmowane wśród krwawych i pełnych ofiar kontrataków, celem odzyskania straconych stanowisk, pozostały bez rezultatu. Nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty.

Poza tem nie zaszło nic nowego.

Gdzie Kierenski?
AMSTERDAM, 21 | 11. Londyński „Times” donosi z Petersburga pod datą 16 listopada: We wtorek o godz. 6 wieczorem wojska maksymalistów wtargnęły do pałacu carsko-siarskiego.

W śróde do Gatozyna przybył marynarz Dybenko w charakterze delegata maksymalistów i przedewszystkiem skomunikował się z kozakami, którym oświadczył, że są odje-

oi. Wkrótce potem kozacy postanowili aresztować Kierenskiego jako zdrajcę. Gdy jeszcze radzili nadjeżdżać w jaki sposób dokonano tego aresztowania, Kierenski przebrał się za marynarza i zbiegł.

Kozacy rozesłali radiotelegramy, żądające okazania pomocy w aresztowaniu Kierenskiego.

Solidarność socjalistów niemieckich.

STOKHOLM 21 | 11. Reprezentacja zagraniczna bolszewików komunikuje:

Towarzysz niemiecki Parvus przywiózł stokholmskiej reprezentacji zagranicznej bolszewików pozdrowienie prezydium niemieckiej większości socjal demokratycznej, która oświadczyła solidarność z walką proletariatu rosyjskiego i z jego żądaniem wdrożenia natychmiastowych rokowań pokojowych na zasadzie pokoju demokratycznego bez aneksji i odszkodowań.

Stosunki Francji z Rosją zerwane.

GENEWA 21 | 11. Z Paryża donoszą: Wszystkie banki francuskie otrzymały polecenie, aby nie wypłacały przekazów, czeków itp. rachunków rosyjskich.

Leżące w Bordeaux towary, złożone na rachunek Rosji i już nalożone do wywozu, polecono zatrzymać.

W kołach politycznych szwajcarskich uważają to za pierwszy krok na drodze do zerwania stosunków z Rosją.

Rozłam w rządzie Lenina.

AMSTERDAM 21 | 11. Z Petersburga donoszą, że nastąpił tam rozłam w łonie rządu Lenina. Pięciu ministrów ustąpiło.

Nowy prezes polskiej Komisji likwidacyjnej.

STOKHOLM 21 | 11. Bolszewiki zamianowali adwokata Kozłowskiego na miejsce Lednickiego prezesa Polskiej Komisji Likwidacyjnej w Rosji.

Pokój się zbliża.

HAAGA 21 | 11. Dzienniki holenderskie zwracają uwagę na fakt, że w prasie angielskiej spotyka się teraz mnóstwo aluzji do rychłego zawarcia pokoju.

Piszą o tem nie tylko pisma umiarkowane, ale nawet najzjadlejsi zwolennicy wojny.

Ostatnio znany podlegacz wojenny, wydawca dziennika „John Bull”, opisując swe wrażenia z wycieczki do kwatery głównej generała Haiga, stwierdza, że wśród wojsk sprzymierzonych na froncie zachodnim panuje powszechnie przekonanie, że pokój zawarty będzie w okresie świąt Bożego Narodzenia.

Państwo żydowskie w Palestynie.

LONDYN, 21 | 11. Między Anglią a innymi państwami koalicji już od pierwszych dni października prowadzone są rokowania w sprawie powstania państwa w Palestynie państwa żydowskiego.

Co do głównych zasad osiągnięta już została między mocarstwami zgoda ostateczna.

Ze strony amerykańskiej dla przeprowadzenia planu w powyższych od dane będą do dyspozycji olbrzymie środki pieniężne.

Delegaci amerykańscy udali się w sprawie powyższej do Londynu i do Petersburga z daleko sięgającymi pełnomocnictwami.

Organizacja — to nasza siła!

Chwila bieżąca.

W ubiegłą sobotę Anglicy zajęli Jaffę, bez oporu ze strony nieprzyjaciela.

Wzięto po złożeniu wizyt w Anglii, Francji i we Włoszech powroci do Aten, a na wiosnę uda się do Ameryki.

Według pism wiedeńskich, dr. Leo złoty swój mandat pełski ze względu na zły stan zdrowia.

Generał La Fayette odjechał do Włoch, gdzie obejmie dowództwo nad francuską armią pomocniczą.

Zmarł w dniu wczorajszym angielski wódz naczelny w Meksyku generał-porucznik Maude.

Japonja będzie reprezentowana w paryskiej Radzie wojennej przez swych pastów z Londynu i Paryża i swych attache wojskowych.

Co słychać nowego?

Ustąpienie namiestnika Galicji.

Pisma galicyjskie donoszą, że niebawem ma ustąpić wojskowy namiestnik Galicji, gen. hr. Huyn. Jako następce wymieniają b. namiestnika dr. Bobrzyńskiego i hr. Zdzisława Tarnowskiego z Dzikowa, prezesa Tow. rolniczego.

Rosja uratowana dla koalicji.

Paryski urząd spraw zewnętrznych zdaje się mieć dokładne wiadomości o losach Kierenskiego. Dzienniki ograniczają się narazie do informacji, że bolszewicy, jak tego dowodzi ich odporna na wszelkie próby porozumienia postawa, muszą czuć silny grunt pod nogami. W dniu utworzenia gabinetu przez Clemenceau biuro prasowe rzuciło hasło: Rosja uratowana jest dla koalicji.

Wysłanie jeńców z Moskwy.

Ze Sztokholmu donoszą do „Vossische Ztg”:

Od soboty do poniedziałku wywózono na rozkaz ministra wojny Wierchońskiego, wszystkich jeńców wojennych, Niemców i Austriaków z okręgu moskiewskiego dalej na wschód. Rozkaz ministra był bardzo kategoryczny i zaznaczał, że należy wysłać nawet jeńców, zajętych w fabrykach, pracujących na potrzeby wojska, choćby nawet fabryki te miały być wskutek tego zamknięte.

Nędra we Włoszech.

Z Amsterdamu donoszą: Rząd włoski zwrócił się do prezydenta Wilsona z prośbą o jaknajszybszą pomoc gospodarczą. Pułkownik House udał się z Londynu do Rzymu, by zbadać osobiście stan rzeczy.

Ojciec św. powołał do życia komitet pomocy dla zbiegów włoskich.

O Wenecję.

W umiarkowanej „Stampie” turyńskiej podkreślają, iż los Wenecji, zdaje się ostatnimi dniami coraz wątpliwszy. Nie chodzi już o ewakuację, lecz prościej o ewentualność zajęcia miasta przez wojska mocarstw centralnych. Ewentualność ta odbiłaby się nafer fatalnie na u-sposobieniu w kraju bo Wenecja należy do najbardziej ulubionych miast we Włoszech.

Żona Trockiego warszawianką.

„Volksblatt” żargonowo dowiedział się, że żona Trockiego, towarzysza Lenina, jest żydówką z Warszawy, córka zamieszkałych dotąd w Warszawie rodziców ze sfer konserwatywnych. Panna Sz. należała do P. P. S., za co ją aresztowano w r. 1905 w Warszawie. Ojciec jej miał wtedy bliższe znajomości z wódzami

szawskich władz wojskowych i policyjnych, jako pośrednik w dawaniu łapówek.

Dzięki jego znajomości z naczelnikiem, ochrany się uwolnił córka, ale pod warunkiem, że natychmiast wyjedzie za granicę i nie powroci bez zezwolenia władz rosyjskich, w przeciwnym razie miała być zesłana na Syberję.

Panna Sz. wyjechała do Wiednia, gdzie Trocki bawił, jako polityczny emigrant. Tam się poznali, a potem pobrali.

Z Warszawy.

2-gi dzień zjazdu przedstawicieli miast.

Trzecie z rzędu posiedzenie otworzył nadburmistrz m. Czestochowy, dr. J. Marcewski, przy udziale pp. St. Kurojusza, prezesa łomżyńskiej Rady miejskiej, oraz Bukowińskiego, prezidenta Kielc. Sekretarzował z kolei radny Bystydzieński.

Rzeczowo opracowany referat pod tytułem „Zarząd miejskia a władza państwowa” wygłosił p. Wach Dmnia.

Drugim z kolei referentem był p. Rudolf Sikorski, który za temat podjął sprawę wewnętrznej organizacji Magistratów. Treść referatu zawierała: 1) Wstęp. 2) Podział Magistratu na wydziały — urzędy pomocnicze i fachowe, Instytucje gminne, 3) Urzędnicy i służba miejska. Siły pomocnicze. Róhotnicy gminni. 4) Prawa osobiste urzędników i służby miejskiej.

Referat wygłoszony przez nadradcę magistratu kłakowskiego, był tak świetnie i rzeczowo opracowany, iż przewodniczący dr. J. Marcewski, uznał za wskazane podziękować referentowi w imieniu zebranych, ca zgromadzeni zaakceptowali gorącym oklaskiem. Również prezes Rady miejskiej m. st. Warszawy, mec. Suligowski, wyraził p. Sikorskiemu podziękowanie, prosząc jednocześnie dla Magistratu i Rady miejskiej o 4 egzemplarze referatu, zaś radny Patek wniósł, aby na koszt Zjazdu odbito referat dla wszystkich biorących udział w Zjeździe. Wniosek powyższy zebrani przyjęli ogólnym aplauzami. Dyskusje nad referatami odłożono do posiedzenia czwartego.

Siedziba przyszłego prezesa ministrów.

Siedziba urzędowa prezesa rady ministrów ma być częścią apartamentów pałacu Kronenberga.

Z Lublina.

Zamknięcie kaplicy marjawickiej.

„Ziemia Lubelska” donosi: Kaplica marjawicka na Czwartku z powodu waśni religijnych, została przez władzę zamknięta i obrzędy tej sekty zakazane. Pomimo tego, duchowny marjawicki, spełnia obowiązki związane z jego stanem. Duchowny ów, nie chcąc widocznie ukazać się na czele pogrzebu na ulicach po odprawieniu egzekwji pojechał za rogatkę Lubartowska i tam oczekiwał na ciało.

Z Sosnowca.

Tania kuchnia dla urzędników sądu okr.

W tych dniach, dzięki energicznej pracy prezesa sądu, powstanie tania kuchnia dla urzędników sądowych. Jest nadzieja, że i sprawa tańszych mieszkań również w krótkim czasie będzie załatwiona.

Z Radomska.

Skandal aprowizacyjny.

Gubernatorstwo lubelskie w przewidywanu ciężkich czasów, przesłał w dniu 30 maja b. r. do komitetu

ratunkowego w Radomsku transport stoniny w ilości 2000 kg. celem rozprzedaży jej wśród biednych mieszkańców Radomska, po cenie 2 k 40 hal. za 1 funt rosyjski wagi. Komitet, zamiat stoninę rozprzedać, uważał za stosowne przechować ją i oddać dla dobrej konserwacji aprowizacji, gdzie zarządzający p. Parzonka ukrył ją we własnej piwnicy. Tym czasem mieszkańcy przepłacali u rzeźników bajeczne ceny, lub musieli obywać się bez stoniny.

Wiadomość o zapasach stoniny doszła do biura gubern. kontroli żywnościowej, wskutek czego dwóch konfidentów przy pomocy wojska do kenala konfiskaty stoniny. Stoninę tę na razie pozostawiono na miejscu pod strażą i odpowiedzialnością posiadacza. Protokół zaś przesłano do gubernatorstwa lubelskiego, celem dalszego zarządzenia.

KRONIKA.

Sw. Cecylja.

W dniu dzisiejszym przypada uroczystość patronki muzyki, św. Cecylii rzymskiej, zmarłej śmiercią męczeńską około roku 230, wyobrażana zwykle przy harfie lub organach, śpiewająca z zachwytem dźwięków spływających z nieba, a to dlatego, że lubiła muzykę i śpiewała psalmy Dawida, wtórując na harfie lub psalterjone.

Dzień św. Cecylii w czasach normalnych był bardzo uroczystą święcenią przez miejscowe drużyny śpiewacze. W każdym z kościołów odprawiane były uroczyste nabożeństwa, w czasie których chóry wykonywały pieśni religijne.

Medalion Ojca św.

Znany artysta rzeźbiarz, autor słynnej kolekcji „profilów ludzi znakomych w Polsce” Czesław Makowski wykonał ostatnio profil Ojca św. Benedykta, XV-go. Trudności modelowania z fotografii profilowej, odfarowane w swoim czasie przez Ojca św. Arcypasterzowi warszawskiemu, zostały tak szczęśliwie pokonane, iż osoby, które miały szczęście widzieć Ojca św. zdumione są zachowaniem podobizny. Odlewy z medalionu Ojca św. przeznaczone są do świątyni, które w ten sposób pragną upamiętnić panowanie na stolicy Piotrowej Ogródnika Pokoju i Wielkiego Jaluźnika.

Dzisiejszy odczyt Leo Belmonta.

Dzisiaj we czwartek 22-bm. w teatrze „Odeon” o godz. 8 wieczorem, Leo Belmont zobrazuje „Walkę carata z rewolucją w epoce Aleksandra III i Mikołaja II”, opowie o przesładawaniu Polaków, Finów, Ormian, o pogromach żydów, rozruchach studenckich i robotniczych itp.

Odczyt ten wygłoszony był z wybitnym powodzeniem w całym szeregu miast Królestwa.

Dzisiejszy koncert.

Koncert p. St. Orzelskiego śpiewaka, opery Lwowskiej i Pragekiej, odbędzie się niewątpliwie dzisiaj, we czwartek 22-listop. br. w teatrze „Paryskim”.

Łaskawy współudział przyrzekli: p. E. Brandt (śpiew), Alfons Brandt (znakomity skrzypek z Łodzi), E. Makosza (śpiew), St. Chętkowski (fortepian) i E. Urbański (deklamacje).

Bilety, nabywać można w okienkach p. Jackowskiego.

Gdzie kierować podania.

Kancelarja Gabinetu cywilnego Rady Regencyjnej zwraca uwagę osobom ubiegającym się o stanowiska rządowe polskie, aby podać swych nie kie-

W piątek dn. 23 Listopada jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanej córki i siostry naszej

A. P. EUGENJI ZGIERSKIEJ

odprawione zostało nabożeństwo żałobne o godz. 11 rano na Jasnej Górze w kaplicy M. Boskiej, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Matka i rodzeństwo.

Nabożeństwo żałobne za duszę

Klary Pawłosiewiczowej

Odprawi się w środę dnia 28 b. m. 8-ej rano w kościełku im. Marii—podobne nabożeństwo, odprawionem zostało 12 sierpnia r. b. O czem zawiadamia

Rektor kościołka.

rowały do Rady Regencyjnej, lecz do Komisji Rządniczej państwa polskiego, mieszczącej się przy placu Melachowskiego nr. 4 (Pałac hr. Kroneberga — Mazowiecka 22), jedynie bowiem wspomniana komisja, jako specjalnie do tego celu powołana, rozpatruje wszelkie tego rodzaju podania. Wszystkie dotychczas do Rady Regencyjnej przesłane podania skierowane zostały do Komisji, do której należy zwracać się tylko listownie.

Z dnia wczorajszego.

Szafony wiech, który zawodził smutne melodie w nocy z wtorku na środę, sprawił, że ziemia trochę oświeciła i mieszkańcy krańców miasta mogli, jako tako dotrzeć do swych placówek zarobkowych, bez zbytecznego zaszargania drogocennych nogawkę. Dzień cały chłodny, miał chwilami przebyłszy słoneczne, które choć skąpo ogrzewały, lecz dodawały otuchy i radowały serca.

Politycy kawarniani jak zwykle przy tradycyjnej „por czarnej”, która podobno naparzała z domieszka torfu, zastanawiali się nad dolą Kierskiego, a nie brak było i wierzących w nadechodzący kres wielkiej wojny.

W stolicy, jak donoszą pisma, dzień drugi obrad zjazdu przedstawicieli miast, odbył się pod przewodnictwem nadburmistrza naszego miasta dr. J. Marczewskiego.

Wogóle dzień wczorajszy nie przyniósł nam żadnych zmian na horyzoncie politycznym i nie różnił się niczem od poprzednich pod względem utyskiwań na ogólną biedę i drożyznę. **Naprawianie drogi.**

Z powodu naprawiania drogi z Czeszochowy, od ulicy Warszawskiej do wsi Kiedrzyń wstrzymano na tej drodze ruch dla wozów i jeźdźców.

Ruch należy skierować na drogę idącą z Kiedrzyń na Rynek Wieluński.

Wynik konkursu hodowli roślin.

Część Tow. Ogródnicze w czerwcu r. b. rozdało roślinki młodzieży szkolnej w celu wzbudzenia zamiłowania do hodowli.

W ubiegłym tygodniu przy współudziale prezesa Tow. Ogródniczego p. S. Jastrzębskiego, sekretarza p. S. Sochaczewskiego, członka zarządu p. S. Dobrowskiego i personelu nauczycielskiego, nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu za dobrą hodowlę roślin.

Wynik był następujący:

W gimn. T. O. S. im. H. Sienkiewicza za dobrą hodowlę otrzymali:

I nagrodę — Jerzy Dobeliński, Stanisław Szczypiorski, Feliks Parasol, Henryk Teichner, Zdzisław Sadowski, Bronisław Nadolny i Stanisław Piwovarczyk.

II nagrodę — Zygmunt Domaszewski, Wiesław Sadowski i Jan Oderfeld.

III nagrodę — Wacław Cencel, Jan Wajzner, Bolesław Dryński, Moryc Teichner, Edward Nadolny, Wacław Chadziński, Józef Bona, Apoloniusz Jani, Wiktor Gatzke i Ignacy Nassanowicz.

Pochwały — Natan Dobrzyński, Mieczysław Aiter, Wiktor Pytel, Kazimierz Sikora, Janusz Gąsiewski, Kazimierz Różnowski, Wacław Stawiarski i Stanisław Cybulski.

W gimn. realnem św. Józefa i Seminarium Nauczycielek Ludowych: I nagrodę — Edward Zalewski i Stanisław Kurek.

II nagrodę — Zygmunt Grzymała i Klara Gaberówna.

III nagrodę — Pelagia Nowakowska.

Pochwały — Marja Albińska, Zofia Dziubanda, Marjan Gelnik, Maksymilian Wołowicz, Janina Rzeska, Stanisława Chadzińska, Lucjan Stolarski i Ignacy Ignasiak.

W zakładzie naukowym W. nei W. Chrząnkowskiej.

I nagrodę — Felicja Rajnerówna i Janina Zawadzka.

II nagrodę — Eugonja Mendelsonówna, Marja Stanecka i Halina Saronowa.

III nagrodę — Natalia Pietrzykowska, Kazimiera Lypówna, Kazimiera Zandówna, Róża Szumacherówna, Róża Zyszanówna, Ludomila Dąbrowska, Maryla Kohnówna, Józefa Pietrzykowska, Jadwiga Mirabelówna i Zofia Kohnówna.

Pochwały: Marja Birnoweizanka, Ernestyna Ratnarówna, Stefania Gawędzka, Jadwiga Zyszerówna, Bożalja Bredziowska, Kazimiera Laurmanówna i Florentyna Trawińska.

Nadmienić należy, iż 30 sztuk roślin doniczkowych jako nagrody ofiarował bezpłatnie p. S. Jastrzębski.

Nowy artykuł spekulacyjny.

Paskarze, mający dużo gotówki, zabrali się obecnie do robienia zapasów naczyń emalowanych i hřebesek, których ceny ciągle podbijają raptownie w górę.

Do paskarstwa tym artykułom przystąpił kupcy, handlujący manufakturą szwecy, i różni inni spekulanci-paskarze.

Zydzi na posadach.

Zargonowi notują, iż zydzi warszawscy otrzymują od swych krewnych w Rosji, różne wiadomości o karierach, jakie robią na posadach rządowych w Rosji. Dawni kantorowicze albo sklepowe, kontentujący się poprzednio blikunastorubnym zarobkiem miesięcznym, przepelnili obecnie różne kancelarje „Sowietów”, pobierając po kilkadziesiąt lub kilka tysięcy rubli pensji miesięcznej.

Z ohwili.

Nowe życie tworzy nowe zjawiska, a nowe obserwacje dają powód do nowych określeń. Owa z nich: Obafironiczność. Mówi się nieraz u nas o „stronnicztwie kanapowym”. Rozumie-

cie, co to znaczy? To jest takie stronictwo, które wraz z zarządem, radą i zebraniem ogólnem możnaby zmieścić — na jednej kanapie. I mówi się często o „mówcy tasiemcowym”. Jest to mówca, który, raz dorwawszy się do głosu, nie wie kiedy skończyć. Ciągnie więc okresy niezdarne, podobne do siebie próżnią, treści i rozpaczliwie rozwlekłe. Ale też poczyna się reakcja na to niecierpliwych. Coraz popularniejszą się robi propozycja od sali do trybuny: „niech siada, — diech siada”.

Zbliżka i zdaleka.

W Zamościu wychodzić zaczęło, na razie jako jednodniówka, czasopismo p. t. „Nowiny Zamojskie”. Redaktorem „Nowin” jest p. Józef Lisiewski.

Cmentarz legionistów w Łowczówku.

Na polu krwawej i głośnej dziś bitwy pod Łowczówkiem, gdzie Legiony Polskie walczyły w dniach 23, 24 i 25 grudnia przeciwko olbrzymiej przewadze rosjan, dzięki patriotycznym wysiłkom okolicznych obywateli stanął obecnie cichy, pełen rzeźnego uroku cmentarz kryjący groby 68 poległych w bitwie legionistów.

Cmentarz położony jest na wysokiej górze w oddaleniu 3 km. od Łowczówek.

Ozdoba jego jest piękna kapliczka, pomysłu jednego z artystów krakowskich, o charakterze specjalnie polskim.

Kartofle.

Na mocy rozporządzenia Ces. Niem. Zarządu Cywilnego z dnia 2 listopada r. b. za nr-em 729. racja kartofli została obniżona do 10 funtów na 2 tygodnie na osobę.

Sprzedaż kartofli na kupon A-B serji XX-iej w ilości 10 funtów na osobę za 80 fenigów rozpocznie się dn. 21. b. m. według następującego rozkładu:

w czwartek dn. 22. listopada r. b. Okręgu VI. kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 26. ul. Panny Marji 39, okręgu VII — № 29 ul. Panny Marji 60, okręgu IX. — 34 ul. St. Stradomska, okręgu X. — № 37. ul. Barbary 28, okręgu XI. — № 23 Krakowska 32, okręgu XII (dawn. IIa) — № 9 ul. Warszawska 54,

w piątek dn. 23. listopada r. b. Okręgu I. kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 2. ul. Kaczorowska, okręgu II. — № 5. ul. Nadrzeczna 49, okręgu III. — № 14. ul. Krótka 3, okręgu IV. — № 17. ul. Ogrodowa 22a, okręgu V. — № 21. ul. Krakowska 62, okręgu X. — № 38. ul. 7 Kamienic 11,

w sobotę dn. 24. listopada r. b. Okręgu VII. kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 30. ul. Piękna 17, okręgu VIII. — № 32. ul. Kościuszki 23, okręgu IX. — № 35. Fab. Peltzer, okręgu X. — № 39. ul. Wieluńska 46, okręgu XII. — № 10. ul. Warszawska 46, okręgu II. — № 6. St. Rynek 15,

w poniedziałek dn. 26. listopada r. b. Okręgu I. kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 3. ul. Olsztyńska, okręgu II. — № 7. ul. Targowa 15, okręgu III. — № 15. ul. Ogrodowa 13, okręgu IV. — № 18. ul. Strażacka 5, okręgu V. — № 22. ul. Ogrodowa 61, okręgu VI. — № 27. ul. Panny Marji 32,

w wtorek dn. 27. listopada r. b. Okręgu VIII. kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 33. ul. Zielona 23, okręgu IX. — № 36. ul. Stradomska 14, okręgu X. — Nr. 40. ul. Wieluńska 54, okręgu XI. — № 24. Bór 21, okręgu XII. — № 11. ul. Garncarska 60, okręgu VII. terminowe legitymacje z całego miasta,

w środę dn. 28. listopada r. b. Okręgu II. kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 8. ul. Senatorska 27, okręgu IV. — № 19. ul. Fabryczna 3, okręgu VI. — № 28. ul. Jasnogórka 18, okręgu X. — № 41. ul. Sw. Rocha 56, okręgu XI. — № 25. ul. Krakowska 24, okręgu XII. — № 12 ul.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

We Wtorek dnia 27-go Listopada 1917 r.

Jedyny wieczór klasyczny!

HELENA ZIMAJER RAPACKA

Pieśniarka znakomita Teatrów Warszawskich i Krakowskich. Pieśni staropolskie, wojenne i najnowsze.

HELUNIA RAPACKA

niezrównana polska bosonoga tancarka klasyczna. Wykona utwory Chopin'a, Bacha, Händla, Griega Gounod'a i w. i.

ze współudziałem. Prof. Adama CZERBAKA który wygłosi deklamacje plastyczne utworów Ujejskiego, Kozopnickiej, Mickiewicza i własną w stylowych kostjumach.

Początek wieczoru punktualnie o godz. 8-ej.

Bilety do nabycia w cukierni W-go p. Jackowskiego, a w dzień wieczoru przy kasie teatralnej od 7-jej wieczór, w cenie od Mk. 2 do 10 Mk.

— — — Bliższe szczegóły w programach — — —

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od wtorku 20 do piątku 23 Listopada.

LULU

Erna Morena.

Znakomity dramat współczesny w 5-ciu aktach. W roli tytułowej, niezrównana znawczyni psychiki kobiecej, znakomita tragiczka

Nad program: Czarna ręka (Arcywesola komedia amerykańska.)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Alojzego Salzberga.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ZAWIADOMIENIE.

Salon gorsetów „HYGIENA”

Częstochowa, ul. Panny Marji 29.

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż po powrocie z Wiednia posiada najnowsze modele na sezon zimowy, oraz wielki wybór gotowych gorsetów, pasów, biusthalterów satynowych, trykotowych i gumowych 1018—

gotowe gorsety od 15 Mk.

Strażacka 25.

Kartofle na mocy wykupionych kwitów wydawane będą w fabryce Peltzerów.

Zelówki dla spóźnionych.

Wszyscy, którzy nie zgłosili się po zakup zelówek w szkanym terminie, mogą skutecznie zakup tychże w następującym porządku: mieszkańcy I i II-go okręgu winni się zgłosić do Biura Centralnego Deputacji we czwartek 22 listopada

III i IV-go okręgu w piątek 23 listopada

V i X-go „ „ sobotę 24. „

XI i XII „ „ poniedział. 26. „

VIII i IX „ „ wtorek 27. „

VI i VII „ „ środę 28. „

Sprzedaż na mocy ogłoszonych przepisów.

Miejska
DEPUTACJA ZYWNOSCIOWA
w Częstochowie.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1. po południu. 307—

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—1 i 3—7
Ceny przedwojenne.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Zęby sztuczne. Plomby
Wynajmowanie zębów

odcz. od 3—1 i od 3—7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Wózek ręczny dwukolowy na resorach i wóz saski z deskami w dobrym stanie sprzedam tanio ulica Dojazd Nr. 11 Lerner 1059—

Złota księżeczka kasy Pożycz.-Oszcz. Nr. 15 495 1040—

Otiary:

Dzieci szkoły p. Olezaka w Blachowni z okazji imienin swego nauczyciela. Na głodne dzieci do uzn. red. mk. 7 fen. 56 kwit 328

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożycz.-Oszcz. Nr. 34, 190 1061—

Zdolny energiczny ogrodnik na warzywo, inspekty i cieplarnie potrzebny natychmiast na stałe. Wiadomość w Administ. Gońca 1070—

Peleryna zimowa do sprzedania. Wład. ul. P. Marji sklep „Dzwigni” 1071—

2 lub 1 połów, z kuchnią pokój umeblowany Piękna Nr. 11 1073—

2 pokoje umeblowane z oświetleniem do wynajęcia zaraz ul. Panny Marji Nr. 83 u Dreszerowej. 1072—